…h proletaariaar negedegtii — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

…) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin emeneeş edər byri niitelegdene. 9 zilde garçə baina.

1933 on Dekaabri 10

№277 (1134)

Zakika yne
1 sariin 2 tək. 50 m.
6 sariin 7 tək. 50 m.
6 sariin 15 tək. 1 ziliin 30 tək. nezediin yne 10 məngə

„YNENII" REDAAGCIIN AADRIS
Центрсоюзная 19
№ телефоннов: Редактора 344, секретаря 323

Namiin XVII kural kyrter naimaa sangiin təsəbiin tasaldaliigi cəm usadkaka

Burkopsojuuz doodo şatiin salbarinuudaar sula kətəlbərilnə

Manai oron dotoroo aza yiledberiiin ba kədəə azaliin aguu jikeer kəgzən debzize baikatai kamta kədəlməriçən angiiin ba tariaaçan azalçadiin sojol baira baidalni ulamaar saizaraza, tedenii kereglel kezeeniikiees kolo ergedesen baina.

Uçar iimede koto ba kədəə suurin kojoriigi ed tavaaraar kolbuulagça kopiraaciin urida tuiliin jike yyrge tabigdaka josotoi ba tyyniigi bodoto kereg deereni bejelyylgede byke nam soveediin ba ilangajaa kopiraaca dyyren kariuucalgatai.

Negentaa azalçan niitiin zygees ed tavaariin keregcelde eriiteni ulamaar jikedeze, erkim sain çanartai ba eldeb tərəliin şine şine sojoliin tavaaraar dutuu ygei kangakiigi eriite kiize baikadani potreebkopiraacanuud əəsedlingəə byke kədəlmərinyydiigi şine ysloovida taaruulan şinedken baiguulka josotoi baisan.

Ed tovaar kudaldan abagçadiin too kemzee ygei oloçorokoos gadna tedenii keregcel ton ondoo bolson ba tedenii kudaldan abka çadabari ilyy jikedesen.

Tiin kopiraaca bol odoo yjiin şine baidalda taaruulan kədəlməriiə ker zerge şinedken baiguulza daiçalkii josoor tabiza çadasan bainab gebel, əçəə çadaa edii zarim gazaruudta kuuçan josoor kədəlmərilezə baina geze ceke kelekeer baina.

Manai Buriaad—Mongoliin rispyyblig dotor byke naimaanii doodo şatiin emki salbarinuudiigi udaridan emkidkegçe Burkopsojuuz kədəlmərieə şineer tabiza çadaa edii baina. Burkopsojuuziin aparaadta jamarnuud buzagai jabadaluudiigi ceberlelgiin komiis ileryylsen bainab gekedə, Burkopsojuuz bol koto ba kədəə suurin kojoriin koorondo ed tovaariin ergiciigi daiçalkii josoor jabuulza, azalçan aradiigi çukala kereglegdeke keregceleerni kangaka talaar nam ba zasagiin gazariin zaabari togtool dyyren gyicedkeze çadasan ygei, kariin Burkopsojuuziin tyryylegçe Ekleenov tyrytei kədəlmərieə ba kətəlbərieə kuuçanii kendeç kereg ygei bolson kancellaarsk—biurikraad meetodoor jabuulkaar yle baran olon niitiin zəəriigi kaira gamgyigeer yrike, əəsedligəə kangaka jabuulga erkilze baisan azai.

Ed tovaariin ergiciin təsəb gyicedkegdesen ygei.

Burkopsojuuziin byke jabuulgiin gol zyil bolko ed tovaariin ergiciin təsəb əngərəsən 10 sariin kugacaa dotoroo gyicedkegdesen ygei.

Ene bol Burkopsojuuziin gol dutamag mən. 1933 on dotoroo aikabtar jike məngənii ed tovaariigi erjyylke josotoi baisan ba ene jabuulgada Burkopsojuuziin aparaadiin zygees maşa kurdan opiratiiv, onco todorkoi kətəlbəriigi kereglegdeke baisan azai.

Byke rispyyblig dotoroo ba naimaa gyilgegçe byke emkinyydeer mən onii tyryyşiin kagas zilda 43178300 təkəriigiin ed tovaariin erjyylge kiike təsəbtei aad, tyyniigee 60 proceent gyicedkesen, gurbadaki kvartaal dotor 25610000 tək ed tovaariin erjyylge kiikiin təsəbteiasanaa 57,4 proc. gyicedkesen ba 4-dygeer kvartaal dotor 26100000 tək, ed tovaar erjyylke təsəbtei baisan atala ogtiaabri sarada araikan 11,3 proc. gyicedkegdezei.

Uul erjyylgiin təsəbiin ese gyicedkegdeseni jikenkini Burkopsojuuziin zizig (rooznicíin) naimaanii ba raipotropsojuuziin kubida tudana.

Tiin ed tovaariin ergiciin təsəbiin tasaldaltai gyicedkegdeseni gol uçar şaltagaan bolbol juun bii gebel, Burkopsojuuz bol ene tuiliin çukala kədəlməriəər onco todorkoi kədətmərilzə əçəə çadasan ygei ba rispyyblig dotoroo rajoon byriin əərəə baidaliigi, rajoon byriin keregceliin ondo ondoo asaniigi baicaaza yzel ygei niyde balar kaişa keregeer ed tovaaraa kubaaza jabuuldag baisanii eceste zarim rajoonuudiin naimaanii emkinuudte, tende kiin azalçadiin baga kereglekə bujuu ugta kereglekə ygei ed tovaaruud bələg jikeer ilgegdedeze gyilgegden ygei keden saraar daran kebteke jabadaluud ecəən bişə tokiooldodog.

Zişeelebel, Agiin aimagta bələgəər golooşo ilgegdesen ba keneerç abtadag ygei demii lab kiin poolka ezeleed kebtedeg baikadani bişə rajoonuudta golooş do çukala kereglegdeze baika jum. Tynçilen Jaruuniin aimagta bys kemzee ygei jikeer ilgeseni azalçanii keregteigee abaad baikadani maşa jike yldeze gyikee zogsood baikadani bişe rajoonuudta imagta byseer dutamagdaza baika juma.

Iimenyyd buzagai jabadaluud deerees ed tovaariin amzaltatai ergicede boloşogyi saad toormoz tokiooldono.

Finaansiin təsəbiigi gyicedkeliin talaar

Burkopsojuuziin əmənəə əəriini gol jabuulga—ed tovaar erjyylgiin kazuugaar basa məngən sangiin (finaansiin) təsəbiigi erşimtei gyicedkekiin çukala ba tyryyşiin yyrgees tasalza bolo şogyi zoriigo tabigdasan baina.

Nam ba zasagiin gazariin zygees naimaanii emkinyydiigi finaanciin talaar bekizyylke ba naimaanii emkinyydiigi zeelilelgiin şine josonii zuramda oruulka tukai çukala ankaralaa tabidag ba enyyn tus udaa daraa zaabari togtooluudiigi gargasan baika jum. Keniç medeseer naimaanii emkinyydiigi finaansaar bekizyylen ygei ed tavaar kədəə teeşe elbegeer gargaka ba tyyniigi amzaltatai erjyylke tus sanalta ygei şuu.

Geşyynii tələbəri, tusagaar oruulalta, bişe foondonuudiin tatabari, məngə nəkəcəlgə g. m ker zerge amzaltatai jabuulsanaas kopiraciin bekizeke jabadal şaltagaalkani damzag ygei bəgəəd uul finaansiin zəəriigi elsyylke jabadalda kopiratiiviin geşyydiin əəsədəə maşa zydkemzetei kabaadaka josotoi ba dursagdasan tatabarinuudiigi cag bolzortoni gyicedkeke jabadal bol ulasiin əmənə ujalganuudaa gyicedkesen jabadaluudani labtai bolko josotoi.

Zygeer ene keregte Burkopsojuuz keneeseç ilyy kariuucalgatai şuu. Burkopsojuuz ba tyynii doodo şatiin emkinyyd bol niite geşyydiin dunda niitiin nebtereliin kədəlməriigi nən ergeer erkilze, tedeniigi finaansiin təsəbiin gyicedkeliigi toiruulan nigta elsyylke baisan.

Tiin Burkopsojuuziin şuganaar ziliin ekin kagasiin kugacaa dotor geşyynii tələbəriin talaar 1038500 tək elsyylegdeke təsəbtei baisan aad, tyyniigi 59,8 proc gyicedkesen, 3—doki kvartaal dotor 998900 tək təsəbtei aad 70 şakam proc gyicedkesen ba 4—dygeer kvartaal dotor 1547100 tək təsəbtei aad 30 proc şakam gyicedkezei.

Ene gyicedkeliin too deerees karaad yzekede finaansiin təsəbiin gyicedkeliin froont deere baga bişe tasaldal tokiooldoson baika bəgəəd, enyynii tələə təbkiin tyyynde Burkopsojuuz kariuucaka josotoi ba tyynçilen Raipoonuud, Selpoonuud, doodo şatiin namiin ba soveediin emki zurgaanuud uul kampaaniigi toiruulan olon niite azalçadiigi elsyylze çadasan ygei zemetei azai.

Geşyydiin dunda niitiin nebtereliin kədəlməri buzagai sulaar tabigdasan

Burkopsojuuziin talaar ziiliin təsəbiigi tasaldaltai gyicedkegdesenii gol şaltagaanuudiin negen bolbol kopiratiiviin niite geşyydiin dunda niitiin nebtereliin kədəlməri nən ergəər jabuulagdaa ygei uçar mən bolno.

Burkopsojuuziinç zygees ba raipotreebsojuuziinç zygees olon niitiin dunda nebtereliin kədəlməriigi ergəər tabiza finaanciin təsəbiin gyicedkeliigi toiruulan tedeniigi nigta elsyylze socialiiz mərilcə emkidkeke jabadaluud ugta erkilegdedeg ygei baina şuu.

Odoo namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan byke azaliin salbarinuud deere, tyynde beleg bolgon yzegdee ygei şine şine amzaltanuudiigi dabakiin yyskelgeYyyd erkilegdeze baisan yjetei.

Burkopsojuuz ene talaar juu kiigeeb? Mənəə deeree juuç kiigdee edii. Burkopsojuuziin apaaradaas Dorziin gegçe—sajaar rajoonuudta deregtiiv elgeekee bainabdi—geze korluucana. Zarim selponuudiin sain yyskelyyd keneрç kalan abtana ygei. Zişee bebel Selengiin aimagiin Orongiin somonii selpoo boga bişe amzaltanuudiigi dabasan baina.

Uçar iimede Burkopsojuuz bol ceberlelgiin komiisiin durakaiigi bodoto deere gyicedkekiin yndesen deere byke kədəlməriəə ba kətəlbəriəə şinedken baiguulza doodo şatiin emkinyyd—raipotreebsojuuzaar, selpoonuudaar bolşoviigçolon onco todorkoi kətəlbərilzə, namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan erkim amzaltanuudiigi dabaza, enyygeer 1933 onii tasaldaliigi dəkaabri sarada usadkaka keregtei.

Ş—K-n.

Kojor ujalga

…ıalgiin jabaciin talaar
…oo syyliin 10 kono
… kedii kədələsə tui-
…Çitiin ba Kilogo-
…joonuud ulasiingaa
…algaa gyicedkebe
…Taişeediin, Komu-
…andain, Denlisoviin
…in MTS yyd ilalta
…portanuudiigi bari-
… ulasiin urida ujal-
…ed bykii deeree kaba
… beledkelde orozo
…yy kolkoozuudiin
…yri oloçorozo baina.
…ulagdakaboro bodo
…enii cugluulaltiin
…şaa nileed alkazai.
…opyynskiin, Şera-
… Tiylikoovskiin
… Şveetloboodskiin
…lkins kiin M T S-
…terlin keltesyydiin
… ulasiin ene çukala
…nzaltatai gyicedkeze

…Im rojoon, MTS ba
…n amzalta kedii jike
…i zygees baakanç
…araka zyil baika
…şaalga eşəə dyyree-
… 30 nii medeegeer
…oo təsəb zəbkən
…ezei, Ylitoovskiin,
… ba Malitiinskiin
…ud ulasiin uridaki
…yritei tasalduulsaar
…ad ulas geegdeseer
… % gyicedkesen.
…ujalgiin tələə teme-
… oroldolgoor ergel
…sotoi. Geegdeze ja-
…ii namiin emkinyyd
…ali jabadal, oiriin
…uşaalgiin gyicedkel
…ıdakagyi baisani
…gada beledkeke ja-
…ken saalta bolzo
…ıedeke keregtei.
…er ujalga—tariaa-
… təsəb gyicedkel,
…r ujalga—yresenii
…ulka ba zəbkən ede
…igi gyicedkegsenii
…olkooziin tariaanii
…ekilze çadakata·
…)

…idaki ujalgiigi gyi-
…senii zasa baiguu-
…aariin ba Başkiiriin
…d, Goorikovsko—
…vaa Leeningraadiin
…am ba zasagiin zy
…ziin tariaanii naimaa
…kol ababa. Kerbee
…giigi şuud tyrgeer
…yi, yresenii ba stra
…donuudiigi baiguul-
…daiçalkni bolşoviig
…kidkelgyi baisanaas
… odoo bidener
… abakaç ediibdi.
…zəbleliin emkinyy-
…ıalaa yresen tukai
… gerçeleke zyil jyyb
…abri 1 de zəbkən 15
…e cugluulsan tukai

medee egəsən baina. Bişe rajoonuud jamarç medee egəsən ygei baina.

Zalariiin rajoonii olon kolkoozuud ulastaa tariaagaa tuşaaza yni dyyrgebe. Tiigebeç, rajoonii təbiin emkinyydiin sanaa amar suudag deerees şaltagaalaza ede kolkoozuud „amarkajaa" sanaza kabariin tariilgada beledkel jabuulaagyi yresenii zasa baiguulka jabadalda jamarç atagai aalidalga bol angiiin daisanii garta koozori əgçə tariaa yrike ba gemteeke jabadaliin ajuuli jikedkene.

Kətəlbəriigi zəbəər tabiaad yresenii zasa baiguulka jabadaliigi ulas tərliin çukala kampaani bolgon ədər bykenii zoriilgiin təbtə tabiza baibal jamar jike amzalta tuilaza bolkiigi Bajandain MTS iin kədəlməriəəs medeze bolono. Uul MTS iin kolkoozuud tariaatuşaalgiigi amzaltatai gyicedkeed, kədəlmərieə baakanç tedii suladkalgyi əəsədiingəə byke sanaliigi zasa baiguulka—gesen kojordoki ujalgiigi gyicedkekiin tələə kuriaan tabizai. Enyynii yrini: dikaabri 1 de olonki kolkoozuud yresenii zasa baiguulza, kabariin tariilgiin təsəb kangazai. Bajandain MTS deere oroidoo byke kereglegdeke yresenii 92% baiguulagdaba.

Gebeç too bol bykii probleemiigi şiidkeze çadakagyi. Kizaariin urid baigaa zoriilgo bol: tariilgiin talmaigi zəbkən ərgədkəkə bişe kolkooziin tariilgiin urgaciigi erid saizaruulka kereg baina. Iime tula yresenii zasa gancakan toogiin talaar gyicedkeke kereg bagadaka baina. Yrese bol çanaraaraa erkim baika josotoi.

Əngeregçə zilde keden arbaad kolkoozuud ariilgagdaagyi oroosoor zasa baiguulaad tyynee kabar ariilgakadani 100%iin orondo 70 80% bolzo baisan faagtanuud ali olon yzegdezei. Tolstiikinskoi MTS iin olon kolkoozuudiin ovioosiin yrese tariilgiin cag deere 35-60% urgaca əkeerbaisan faagta bainaşuu. Ene bol kolkooziin urgaca kylieelgeba olzo j i k e t e i bolkodo jikeken saad kiisen azai.

Kabariin tariilgada beledkeke byke kədəlməri bol çanar saizaruulkiin temeceleer əngərəke josotoi. Çanariin tələə eseçegyi temecel ekilene.

Zarim kolkoozuudta angiiin seremze muudasan deerees zabçələə olon niitiin socialiis zəəriigi syidkegçed kolkooziin daisanguud yresenii foondo teeşe garaa sarbain baisan tukai signaaluud baika juma. Yresenii foondiigi niyden mete gamnaka tyynee kulagailuulka ygei, negeç moncogor orooco gemteelgeke ygei kereg bol kolkoozuudiin ariuun ujalga mən Komontooviin MTS-iin kabaatai „Taban ziliigi dərbədə" ba „Şine baidal" gesen kədəə azaliin arteelinuud meteer ene temeceliigi tabika josotoi. Tere kolkoozuudiin tyryylegçener, brigadiiirnuud ba kladobşiiguud bol jaabolçigi ariilgagdaa ygei tariaagi zasada askuuldag ygei baina. Kerbee enyyniigi ebdekiigi sanabalç çanariin tələə temeceze baigaa şalgagça əbegədəəs nileed kabçagdaka ba tedenees eris cokidoso abana. Ədəşə bol kodo ambaariin karuulda niileed keregtei dadal bolson storoozo Iliijaa Konstontiinoviç Koreenlik gedeg orodog bəgəəd karuulaa ekilkees urid ambaara bolon zamag, cuurgiigi saitar yzedeg baina.

Ton iimeer bişe kolkoozuudta tabika josotoi.

Janvaari 25 da Moskvaada BK (b) Namiin XVII dugaar jike kural zarlagdaba. Uul kuraliigi tatasanii medeecel bol olon niitiinidebki keçeeliigi şine şineer ərgədkəbə. Irkyygiin tyryy yiledberiçedün kizaar dotorki faabrig, zavood, şaakt, ryydnig, sovkooz ba kolkoozuudiin kədəlməriçədtə kandaza—zişeete sain udaarnaar kədəlmərilzə Namiin XVII daki kuralda zoriuulsan raaportada garaa tabilcakiin kəndətə nere abkiin tələə temeceke gesen duugalga koto kədəədə kaluugaar kylieegdebe.

XVII deki jike kuralda tariilgiin gyiced beledkelteigeer raaparta əkə tyryy jabakiigi zydkesen kolkooz bykenii kereg mən geze asuudal tabigdana.

(„Z. S. Praavdiin" tyryy biçeg)

Erkim udaarniguudiin tələələgçəd BK(b) Namiin XVII kuralda raaporta əkeer oçono

BK(b) Namiin Kizkomiin togtookoni:

Zyyn Sibiiriin tyryy yiledberiin oronuud, şine barilganuud, traansportiin, şaaktiin priiiskiin ba kolkoozuudiin erkim udaarniguudaar tələələgçədiigi emkidkeze kədəlməriçən bakolkoozçonii namiin kətəlbəri dooro jabaza kizaariigi amagalan bişe gesen TK-iin togtooliigi gyicedkekiin tələə temeceze baisanaa Namiin XVII deki kuralda raaportalkiigi ilgeke.

XVII dugaar kuraliin neremzete Bykekolbootiin ulaan sambar deere oruulka gurim

…aagiin kədəlməriçədiin duridkaluu
… abaza „Praavda" soninii redaagca
…ngəə kuudasan deere „Namiin
… kuraliin neremzete Byke kolboo
…ambar" gargadag bolko.
…niin XVII dugaar kuraliin nerem-
…lbootiin ulaan sambarta ked oruu
…kede: a) ziliingee təsəbiigi gyiced
…in ba toogiin erkim ilerkeilelte
…ayiledberiiin gazarnuud (faabriguud,
… şaaktanuud ba ryydnigyyd)
…ingee təsəbiigi gyicedkeze, traans
…am zasagiin zaabariiin yndeseer
… şinedkesen traansportiin (zamiin)
…d.
…iingəə, ulasiin əmənəki ujalganuu-
…olgomoor dyyrgesen, yrisee adka-
…azalta ziliin dyngyydte, çanariin
…rkim ilerkeinyydiigi (pokazaatel
…illasan, traagtarnuudiigi zasaka ba
…abariin tariilgada beledkeke talaar
…sovlig josonii kədəlməri delgeryyl-
…azaliin yiledberinyyd, (sovkoozuud
…olkoozuud).
…əlməriçəd ba kolkoozçodiigi kan-
…əəriingəə salbari deere yliger zi-
…nəri yzyylsen aza kogşoliin ba so-
…oliin alban gazaruud (koperatii
…, ORS, magaziinuud, klyybyyd,
…ernyyd, kyykediin jaasliinuud, sur
…olniiconuud ba bişe busad).
…kuin, ulas təriin kədəlməri ba so-
…əə ba udaarnigçalalgiin sainaar ta-
… zişeenyydiigi yzyylsen namiin yyr
…n gryyppenyyd, MTS, sovkoozuud
…tiin ulas təriin keltesnyyd, rajoo-
…eediin emkinyyd, mən tyynçelen
…yydiin (soveeduud, profsojuuzuud

komsomool ba bişe busad) doodo zvenoonuud.

3) Bykekolbootiin ulan sambar deere oruulkadaa zokiko yndesenii komuniis namiin TK, respyybligyydiin arkomsoveeduud, namiin kizaariin ba moziin komiteeduud, mən tyynçelen zokiko arkomaaduud (kəndə azayiledb. arkom kengən azayiledb. arkom, gaztararkom, sovkoozuudiin arkom ba busad), ulas təriin ypravleeninnud, profsojuuzuudiin TK ba komsomooliin TK edenyydees ilgeeltenyydiin jiremseer yildegdene.

4). Ilgeeltenyydee „Praavdiin" redaagcada aadrislaka zailaşagyi bəgəəd tyyn dotoroo ilerkeilke zyilnyyd gebel:

a) Ulaan sambarta oruulagdaka bolson objeegtiin baisan nugag.

b) Tus objeegtiin gyiceel amzaltanuudiin ilerkeilelte.

Azaglalta: kerbee zokiko zurgaanuud bol ulaan sambarta oruulka gesen objeegtiin goo kədəlməriiin turşalgiigi „Praavdiin" kuudasan deere dyyren toliikiigi zailəşagyide tooloohaa, delgerengiiçegken materiaal ilgeekedeni bolno.

c) Tus negen yçaastog deere kədəlməriiin sain yliger zişee yzyylsen niuurnuudiin aldar nere bolon fotograafi, sambarta oruulagdaka gesen objeegtiin tus negen şinzetei taliin zuraguud (agregaad, ceekyyd, parovoozuud, stanoog tuskuuruud, brigaadanuudiin zuraguud).

5) Erkim olduudiigi, sain yliger zişeenyydiigi ərgəneər karuulka jabadal bolbo lkerbee nutag nutaguudiin soninuud əəsədiingəə kuudasan deere namiin XVII dugaar kuraliin neremzete ulaan sambariigi gargaa kadani tuiilagdana.

„Praavdiin" redaagca

Kədəlməriiin muu jamar şaltagaanaas bolnob?

Angiiin daisadaar buzarlagdaba

M-Kiber. Bodonguud somonii „Ulaan tujaa" arteeliin tyryy Mitab Baldanii gegçe bol Jişe Mənkiin gegçe niudargan akatalgaa kaluun baricaatai bəgəəd noormiin kooloor tezeeze baikaas gadana keniiç zəbşəərəl ygeigeer biruutai yniee tere akadaa əgəəd biruugiini alazaengiin naimaada kudaldasan baina.

Arteeliin zəəriin şalgalta 30-31 onii niuurta boloogyi. Ene cag dotor zavkooz baisan Badmazab Cerenii gegçiin aikabtar jike yrilte kiiseniigi ilerkeilebel: 30 onii oopisto baisan moridiin zebseg ba maşiina geke zergiin zəərinyyd 31 ondo bolkodoo 74%ni ygei bolson baina.

Mən niudarganii temdegeer ceberlegdesen aadla, dakin şurgagçadiigi kelebel: 1. Cebegzab Gerenii gegçe 1927 on kyrter əəriin tərəl niudargan Ceren Dorziintoi kantarbaan naimaa kiisen ba batraag jabasan, odoo namiin geşyyn Badma Togooçiin gegçiigi 20-28 on kyrter məlzəsən. 2. Oçor Tekçiin gegçe odoo kyrter dyy lamataigaa kolbootoi, 1929 on kyrter ygeiteineriigi soroson, kolkoozdo orokodoo maliingaa 75% kooroson baika.

„Ulaan tujaa" arteel bol iime baidaltai deerees nam-zasagiin togtooliin josoor şine urgacaas 10-15% avaansa geşyydtee əkeaadla, 70% kubaagaad, tariaatuşaalgaa saja 25% bolgozo baina.

Ene bol angiiin daisadiin kədəlməriigi gerçeine.

„Ynanii" medeecegçe

Somsoveediigi angiiin daisan „kətəlbərilnə"

Kori. Deede kyrbiiin somsoveediin tyryy ba məngən sangiigi barigça Nima Çimediin gegçe anaagiin dacanii akalagça lamiin aça bolko ba cələlgədə oçoson Gombo Baldanii gegçe abagaitaigaa biçegiin baricaatai.

Somsoveediin kariuucalgata biçeeçe oroson Sangazabiin bol komuunaas ceberlegdesen niudargan Bata Cedebiin gegçe kadamaa mənəə kyrter komuuniin dunda bailgaza baina.

Somsoveediin kədəlməri ker zerge jabuulagdadag be gebel, 33 34 ondo maliin ideke əbəsiigi bykii kolkoozuud dutamag abaad, cabçalangaa kagdaruulsan, tariaanii kuriaalga comolgo casanda oroson maliin əbəlzekə baidal ton muu, əbəsə tariatuşaalga ba təsobeledkeliin kampaaninuud tuiliin muugaar jabana. 33 onii modobeledkeliin 4 deki kvartaal Dəkaabriin 1 kyrter oroidoo 10 proc. dyyrgebe.

Arad zonii dunda oilgoltiin kədəlməri ogto ygei, kanciliaaraas caarsaar zakiraad bykii kədəlmərieə „dyyrgedeg baika juma.

Niudargaçuudta ceke açalta kiideggyi, baisanç bol dyyrgyyldeg ygei keinzeeç abadaggyi.

Iimees şudarguu nəkədiigi oruulza soveediin kədəlməriigi saizaruulka keregtei.

Jabadalçan bolşoviig

Kuurmag medee kyrgedeg sçetovood

Kori. Doodo-Kyribiiin somonii „Şine Zam" arteeliin sçetovood Çimeddorzo Batiin gegçe niudarganii kyy bəgəəd tərəsən ecege bolko niudargan Batiin gegçeteigee kolbootoi. Tyyniigee ynetei edielyydiigi kadagalza baisaar mərdəlgiin gazarta barigdasan baina.

Ene onii tariaagi ogtiaabriiin 19 nii edər 100% comoobdi geze somsoveedto kudal medee egəsən bəgəəd, somonii komiisiin şalgaza yzekede 200 bukal tariaan casan dooro baiza baiba,

Tiin Nojaabriiin 7 edər basa dyyrbe geze medee egəsənii syylde tere şalgagdasan 200 bukalaas gadana mən 200 şakam tariaan poolido Nojaabriin 18 boltor casan dooro baisan baiba.

Iigeze koro kyrgeke gesen sanaltai niuurliigi kolkoozçon arad şyymzeleldee kabaaduulza ceberleke keregtei.

Kəngən cereg.

Somsoveediin tyryy angiiin daisanii baruun gar bolbo

Kori. Doodo Kyrbiiin somsoveediin tyryy Baldan Bazariin gegçe Çuluutain dacanii emçegərəmçə lamanartai beki kolbootoi baisan.

Niudargaçuudta açalta kiideg ygei.

Tedenerni somsoveediin tyryygiin dali doro amarkan Deede-Yde Çuluutain dacan kojoriin koorondo naimaa kiize jabana.

Iime angiiin daisanii nəkərəər soveediigi „kədəlmərilyyldeg" niutagiin emkinyyd baiza baina Darui cagaa kemzee abka keregtei.

Bolşoviig

Buruu şagnalga kiibe

Kori. Kezengiin somonii nam soveediin, surguuliiin komsomooliin ba MSS-iin emkinyydees ogtiaabriiin kubiskaliin 16 daki ziliin oigi bajariin kuralaar ydeşebe. Tiiketei negen kamta somon dotorki kulaaguud ba lamanartaa jikeken şagnal olgobo

Əngərəsən 30 onoos odoo kyrter katuu açaltatai ba mənəəç baalaltiin gemnelgetei baisan, urida keden zuun bodo malnuudtai ba busadiigi məlzəzə baisan kulaag Daşa Dorziin gegçiigi 8 meeter tavaar ba basa busa ynetei edeer şagnaba. Somonii erkim kaartaçan loodori ba uridiin lama A. Daşiin gegçiigi şagnaba. Gurbadaki 1919-20 ondo arad zoniigi kuuran məlzəkiin tələə jiresen. Təgəd lama Gonşog Dorzo gegçiigi şagnaba.

Gadana zarim „udaarniguudiigi şalgaza yzekede bykeli zil dotoroo 50 azalta edertei „udaarniguud" baiba.

Enyyntei negen kamta Kezengiin dacangiin erkim şanzaba—lama Gandan gegçiin kəbyyn kaartaçan bəgəəd əərəə Dandar-zoodşiin ekeneriigi tyynii əkəsənii koino abasan Gombozab Gandanii gegçiigi Kezengiin surguuliiin surgagça bolgobo.

Ende ken gemteib? erke bişe namiin yyriin darga Sampiliin ba yyriin biroogiin geşyyn Nadmid Namsarain, unşalgiin baişangiin daagça Naidaanovaa gegçed cokom gemtei ba angiiin ulyde sokordogçod mən bolno. Zokiko gazaraas şalgaza yzeke ba kemzee abaka keregtei

Kulaaguudiin daisan

Kedelmeriee bolşoviig josoor tabiza çadaa ygei

Buriaad mongol ulasiin soveed-namiin surguuli bol kedee azaliigi socialis josoor şinedken bekizyylke jabadalda ba socializmiin azal ba temecelde idebkiteegeer orolcozo çadaka çadabaritai kaadruudiigi beledkeke,angiiin ba ulas teriin talaar ton ceber ba bata kynyydiigi surgana. Gebeç, angiiin talaar sokorlig, surgaaliinç talaar ton çaвar bagatai, zilees zil byken-de keden zuu mingan cag'iin tasaldaltaigaar garça, suralcaliingaa teseb programmiigi dyyrgeze çadadag ygei baina.

Өngeregşe 1932-33 onii surguuliin zilin programmiigi 7 8 zuun cagiin tasaldaltaigaar garça,byke teseбiin 60-70 kubiigi araikan dyyrgesen baina.Men ene zilde surguuli ekilseer udaanai biçe bolboç kojorkon sa riin kugacaada 1300 cag tasalda san baina. Enyyntei temeceke tukai nam, komsomooliin kolig tiivuud juuç kiisengyi.

Namiin koligtiiviin biroodo cem angiiin daisantai dagaldagçad suusan, engeregşe zilde bujuu 32 33 onii surguuliin tara tar gebçe Lama Baldan Binzariin gegçe namiin yyriin sekritaar baisan.

Biroogiin geşyyd, suurguuliin keltesiigi erkilegçe niudargan bandiidiin kyy Dogdonii ba niudargantai guibaldaza namaas keegdesen Cebeg-Zaabiin gegçed suusan.Tus surguulida şurgan oroson angiiin daisan niudarga çuudiigi şalgasangyi, 10 garan niudarganii ykid. kybyyd şurgan orood, suraza baisanaa kajagdasan baina.

Men surgagçad gekede: yneekeree niudargaçuud Bujanii ba mongol rabfaagaas keegdesen niudargan Ajuurzaniin gegçed odoo kyrter"surgasaar„ Өngeresen ebsi jike orosiin deeienkii şovinizm ba nutagiin yndese barimtalka nacanaliizama surzagçaiba surgagçadiin koorondo garasan.

Surgagça Cepiilov gegçe buriaad suragçadiin yge kelekede„oros oor kele... ygei bolç surguuliaas gargaka kyrter kemzee ab kuulna"gedeg, zşeelbei suragça Cerenii gegçede kelesen baika juuma.

Gadna eeree şyymzelke jabadaliigi kabçasan uçariigi engereseen zilde dereegtei baisan Andreejev gegçe gargasan baina. Kamiin sonindo gargagdasan zyiliigi redaktariin zebşeel ygelgeer kuulza abaad, eeriin tasag dotor soniniigi erkilegçiig duuduulza abaaçaad so nindo biçegçiin neriigi asuuza sonindo biçegçiigi kabçasan bai ka ba ene zunii yjede ogoroodiin cuglaan deere surguuliin dutuu dunda tukai keledkede dereekter Miroonov gegçe „ taanar azallakajai medegtii, bide kiike juumajaa eeseree medene, iime yge keleke aad, namiin bileed karmaanlaza jaba sanii kereg ygei" geze eeree şyymzeleliigi kabçaad, ynen deeţe odoo kyrter surguuliingaa dutuu dundiigi gyicedkesen zyil ţere baga baina.

Odoo kyrter stoloovojoo sairuulka tukai sanalaa tabiina ygei, gansakan kartaavka kapuuta kojoroor suragçad kooliood baidag. Cag yrgelze kileeme talkaar tasaldadag ba kamta 200 tukai kya ideeledeg aad 10 stakaan ajagatai. Surguuli ba kamtiin bairanuudni gerel ba tyliţeer kangagdaa ygei karankui ba kyiten. Zarim negen suragçad ţntari kebteri ygei baidag. Ede bygediigi bii bolgono geze kooson ygeer suragçadiigi mekeleed nek. Miroonov gegçe amarkan sutiza baina.

Zam komsomooliin yyryyd luudiigi usadkaka tukai sanala bagaar tabisan baina. Dutuu dundiigaa darul cagaa ygei kiize bolşoviig josoor kedel meriee tabika.

Nam.

1934 onii niuurta surguulinuudiin yndesen dutagdaluudii gi ygei bolgoko

Surguulinuud bol, namiin TK iin 1930 onii sintiaabri 5 ni ba 32 onii Aavgusta 25-nii togtooluudiigi, ene 1933-34 onii niuurta gyiced bejelyylen yndesen dutagdaluudiigi ygei bolgoko gesen zoriigotoi.

Ene zoriigiigi gyicedkeke kemzeenyydiigi nerelebei: Aimagiin gegeereliin tasagnudta ton şudalsan erdemtei ba dy riçeltei niuurnuudiigi surguuliin kariuucalgata zaabariça guud bolgoko.

Edem beledkel bagatai sur gagçadiin olon.tula, edeneriir erdemiin çadaliigi deeşelyylke kedelmeri şinedken tabikaar gadana, jadakiin cagta surgag çadiigi eer eeriingee zaaza bai san zyilnyydiingee metoodikada sadlika, stabiil nomuud ba programmanuudigi zebeer ke regleze çadakiin keregte ujal galka.

Zişecte surguulinuudiin kedelmeriigi şalgan yzeze, yne keer sain baibalni tuskailan temdegleed, muu baibalni zişecte surguulinuudiin toogoor gargaza, jeriin surguulida tooloko.

Suragçadiin keçeelee tasalduulka jabadaltai temeceze, byridkelgiigi ton çangaar tabika josotoi.

Suragçadiin baira baidal, ideke kool, gutal kubcasa, caarsa kaanadaa metenyyd, suragçadiin keçeelee tasalduulka jabadaltai kolbootoi tula, gegeereliin ta saguud ba surguuliigi daagçad bol ylemzeken sanalaa tabiza, somolugdoson bagcaata zeeriigi zoriuulagdasanii josoor dolon cem gargaçalkaas gadna, nutag somon dotorki kolkooz, sovdoko şakuutai baina. Ene bol enyynees caaşa teseçe ygei gulalltanuudtai baricaa kiize nemelte zeeri olko zergeer kyy kedlin kereglelíigi kangaka gedeg gol kereg men.

Gazar tariaanii azal ba mal zeeri barika jabadal bol aza yiledberiiin suralcalda tusatai gaas gadna, suragçad ba surgagçadiin ideke, edleke aikab tar jike tusatai tula, gazartai maltai boloodyi surguulinuudiigi ilmetei bolgoko jabad ılda somsoveed ba aimagiin komiteediin zygees gereniil togtomol cengeer mal abka ba gazartai bolgokiin tuslamza yzyylkeni çukala.

Surguulinuudiin keçeelyydiin keregşelyydiin dutuu dundiigi gyicedkekiin tukai nutag nuta giin baidal deerees karaaduulan, ali bolko kemzeenyydiigi abça, zeeri cugluulan zakil kiike zuu raa, ilangajaa, politekniizmiin suralcalda kereglegdeke zyilnyy diigi baiguulkiin tukai tusagaar karaa bagcaa gargaka josotoi.

Zarim surguulinuudiin me ene kyrter tylieegee gyiced beledkeze çadaadyi baisan uçaraas nom yzeigeni tasaldaltan ajuulda orood baina. Enyyn tu kai kariuucalgatai baisan niiur uudta çang'a kemze abka kereg tei.

Ene çukala zyilnyydiigi be jelyylke tukai bykii namkomsomooliin ba soveedtiin bolon kopiratliv, kolkooz, sovkooz ge ke zergiin emkinyydiin kural deere iledken nebteryylze, te denerliin sanaliigi negedken em kidkeze, dyyrgelte bolgokiin uçaraa„ aimagiin surguuliin tasagnuud ba surguuliigi daagçad tolgoilon udaridaka ujalgatai.

D. Mizediin.

Tyryyn sursanaa martaba...

Kori. Çasaaniin somon dotoroo gegeereliin kedelmeri ton sula jabaza baina. Өngereçşe zuniii yyni saraas koişo menee kyrter kedee kolkoozuudiin dunda şine lata ysegte suralcaka jabadal emkid egdee ygei

Kedeenii kotonii surguulinuu diigi daagçad oldoson bolboç tedenii beledkel geze ton sula Tuskai zaabari, kyyrse geke metiigi engersen ygei.

Tede surgagçadiin zarimuudan menee kyrter jamarç kedelmeri kiisen ygei, enyynii yreer baga zerge surça baisan kynyydeni, tere sursanaa martaza baina. Ankanda yseg biçeg medeke bolzo garsan aad, menee yseg biçeg medeke ygei geze toolog doko şakuutai baina. Ene bol enyynees caaşa teseçe ygei kereg men.

Unşalgiin baişangiigi daagça nek. Gombo bol yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka keregte gyiced sanalaa tabina ygei. Kedee garça kotonii surguulinuu diin ali zerge jabaza baisan tukai negeç udaaşalgalta kiisen ygei.

Uçar iime deerees yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka keregiigi oişoodog ygei, ynendee oportunis azal keregiigi enyynees caaşa tesekiin arga ygei, negen tobço kemzee abka çukala. Ynendee unşalgiin baişan bol enyynii ceke kariuucalgata emki men. Tiime tula unşalgiin baişangaas ton jikeken erelte kiigdeke josotoi. Aimagiin gegeereliin tasag bol enyyn tukai negen çanga kemzee abça, bişe bişe surguulinuu dta surgaal bolgoko josotoi.

Sojolço nege.

Socbaiguulaltada—beki finbaaziigi

Erkim sain sverkaasiin tula byke kolbootiin koonkursada erkimleke

Meneeder sverkaasnuud eçee kuuçaaraa..

Erkim sonin sverkaasiin tula byke kolbootiin koonkursa sonoskogdosoor yniken bolzo bai baç, manai Buriaad Mongol respyyblig dotoroo byke sverkaasanuud koonkursa teeşe niuuraa kandaza, tyynde daiçalkii josoor orolcoo edii, karin kuu çaaraa kedelmerilseer baina.

Jerenkii manai respyyblig do toroo finaansiin kampaani oolbol tuiliin aali gyicedkegdeze baina. Bur. TGK-iin preziidiymiin dergedeki koonkursiin ştaab bolbol eceen bişe suudal tataza kotiin ba aimaguudiin sverkaasanuudiin uul koonkursada daiçalkii josoor orolcokiin tula negentaa biçe diregtiiv gar gasan bolboç, tereni azal kereg decree bejelyylegene ygei.

Dekaabri negenii eder koonkursiin respyyblikiin ştaab bol Deede-Ydiin rajoondo nyydel suudalaa tataza, tyyn deeree ra joonii sverkaasiin toocooto iled bişe kel sonososon baina Tiin Deede Ydiin rajoon dotor finaansii n kampaani jamar jabaza bainab gebel, kamta deeree 4-dygeer kvataaliin teseb araikan 27,6% gyicedkegdesen ba enyynees ku biiin menkelelgiin talaar 1,9% urislamziin talaar 27,5% menge nekecelgiin talaar 28,2 gyiced kegdecen ba bişe tyryyşiin kvar taaluudiin tesebyyd ugtalan ta saldasan azai.

Koonkursiin rajoonii komitiin tyryylegçe Vorovijeev tyryy tei koonkursigi toiruulan jamarç kedelmeri kiisen ygei alga suuzai.

Koonkursiin marşaruud zeblen tanilcagdaa ygei ba jadaka daa komisiin emkidkeliin suu dal tatasan ygei azai.

Selengede abiaa anirygei

Selengiin aimag dotor Deede Ydiin rajoonii baidalaas deere bişe baidaltai baina. Aimagiin tebliin ketelberileke emkinyydiin zygees finaansiigi ugta cegneke ygei buzagai jabadaliigi kiisen baika begeed, tyynçilen aimagiin sverkaasa byke kolbootiin koonkursada orolcoko tukai daiçalkii kemzeenyydiigi eriseer abasan ygei baina.

Enyynii eceste aimag dotoroo finaansiin 4-dygeer kva taaliin teseb tasaldasan baina gebel, byke aimag dotoroo 4-dygeer kvartaaliin teseb dekaabri negende araikan 19% gyicedkegdesen ba enyynees sverkaasiin şugamaar araikan 3,6% gyiced kegdesen.

Zarim somsoveeduudiigi abaad yzebel iime baina: Narinsk somsoveed 2 proc. Zil tyyrisk somsoveed 4 proc. g.m. finaansiin tesebiigi gyicedkesen baisan baina. Eude olon yge balka ygei. Finaansiin tesebiin gyicedkegdesen ygein ug şalta gaan bolbol ton ile. Selengiin aimagta finaansiigi ugta toodog ygei, ba tyyniigyicedkekejaba daida olon niitiigi elsyylee ygei karin „urid tarlaatuşaalgaa gyi cedkeed, udaadani finaansada kandaraka" gesen yzeleer kanda na.

Alair doogovoroo ogtolon martabuu?

Alair aimag bolbol eşee aav gust sarada Ekired-Balagadiin aimagta 1933 onii finaanciin te sebiigi amzaltatai gyicedkeke geze doogovor batalasan azai. Tiin ene doogovoroni ynekeere socialis bolzo çadan ygei koso roson baina.

Alair aimagta finaanciin kampaani menee buzagai sula jaba na. Gebel: 3 doki kvartaliin te seb 52 proc. gyicedkegdesen ba 4 dygeer kvartaaliin teseb 41,4 proc. gyicedkegdebe. Alair erkim sain sverkaasiin byke kolbootiin koonkursada orolcoo edii baina.

Tedenii doogovor bol finaanciin froonto deere tokioldoson tasaldaliigi usadkaka keregte olon niitiigi ergeer elsyylene zebseg bolson ygei. karin caarsan volokiito bolson.

Uçar iimede ene daruidaa byke kolbootiin koonkursada dalçalkui josoor orolcozo oirlo ederyydte finaanciin froonto deereki eris kubilaltanuudiigi kiike jabadal bol—sverkaasanuud ene geseer erkileke ujalgata yyr ge men. Aimaguudiin nam so veediin emkinyyd bol finaanciigi tooko ygei yseke koisolon ygei orkizo olon kedelmerinee suurinii nam—sovee diin ba gazariin emki zurgaan josotoi.

D. D iin.

Komuniistanuudiin zemegyigi ileçelke şine dokumeentai

Leipcigiin procees yrgelzelsee

Zemeielgiin gereçenyydiin olonkini poliiconuud ba karşa etegeedyyd

Leipceg. 8 (T) Dekaabri 5-nii eder prokyroorliin duuduulsan syylşiin gereçenyyd meşkegdekebe. Meneder emeeregzed ba men tyyngelen Demiitroviin duuduulsan gereçenyyd meşkegdene. Gereçeuyyd jike olon ke ygei eglee bolgogdokoni ka.

Keregiigi ileryylegelende jikeken udka çanait i dokumeen tanuud syydiin zasedaani deere unşagdaza egene. Todorkoil bol: gol gereçenyydiin negen bolko Groote gegçe bol cagaan kiitei kyn gez ileryylsen em nelgiin gazariin spraabka ba men gerçe Kenfer bol ricede viist— kulagaiçan teleedee gurbadakin syydlyylseni sp raavkanuud unşagdana. Tyyni gadana„Va der Liybbe bol 1932 onii namar Demiitrov, Popoov ba Taanivtanaar kamta baigaa ygei, karin bykii ogtiaabri sar rada Golaandi ulasta baiza kedelmerigyin tuslamzigaa ee ree abaza baisaniigi ilegelke Golaandiin strakovoi kaassiin kvitaanciianuud unşagdaka na. Men Sofiiin symiigi galda san niuurtai Demiitrov bolbol bişe baina gesen Bolgaari ulasiin kuuli sakika ministıstvriin oficial spraavka unşagdana.

Enyyntei kolbogduulan şine incideent ugcaai tokioldobo. Keden olon saranuud dotor be ledkeliin meşkeberi jabuulza baikadani, ene meşkeriiin yndeser germaaniin sonin biçegyyd sofiin symiin galdalgiin gol emkidkegçe men geze namiigi zemelen gyzerdeg bai gaasan geze Demiitrov medyyl be. Syydiin tyryylegçe bol Demitroviin ygiigi keden dakin tasalduulba, prokyroor protees medyylbe. Ge bç, Demiitrov Popoov ba Taan v geg ed Beerl nii ba Liegciain syydleigiin ter kiiskemzikiigi dorinuzgai gaar ileryylen syymzelze, gem negiigi todoruulka gereçenyy diin olonkini policonuud ba karşa etegeedyyd ... kiited ba ... gaiçad, ...

Germaaniiin konclaagernuudta kiigdeze bainab?

Berlin, 9 (T). „Rynaag" geze agenstviin medeecellin josoor germaaniin zarim konclaagerkeeree bolbol masterskoinuudiigi nuud deere bau zebseg telee reke masterskoinuud baiguulagdaba. Teemende kada, Oraniin byyrgiin konclaagerta baisan zaguuurçad, temeriin darkaçuud ba mekaaniguud bol bişenees amiaarlagdasan baigaa. Menee taanar, tuskai masterskoinuudta kedelmerilze baigaa geze teden de sonoskogdobo. kedelmeri tukai bişe alakabdi geze men noskogdobo! Ede nuudta biuni zarim deg, pylimiood, v taşuur buunuudta deg baina. Kiisen geze telee teden teb ygei.

Tangarig ergelge kubilgagd

Berlin, 9 (T). Germaaniin za daza, tyynde şazan sag bolbol reiksveeriin soldaa duudiin ba ulasiin albakaagçadiin tangarig ergelgiin foormiigi kubilgaba. Tangarig ergelge dotoroos konstituuciigi kamagaalka tukai ygenyyd kajag şinze olgogdobo.

Redaagtor S. Ş

Иэдательство „Бур... „Унэн" бурят...

Modobeledkel deere kedelmerilze baigaa kolkoozçonii kelesenii teleberiin zuram tuka

BK (b) N MK-iin tobçoonii togtool

SSRK-iin Aradiin Komisaar nariin Soveediin 1933 onii no jaabri 19-nii togtooliin, kizkoo miin ba KGY-iin politseegtoriin kolkoozçonii dunda azalta ederteni orooso kubaakiin zuram tukai nojaabri 20-nii togtooliin yndesen deere Burmozkoomiin tobçoon bolbol eeriingee og tiaabri 27-nii ederiin „kolkoo zuudta olzo kubaariigi engergeke zuram" deere nemelte togtookoni

1. Enyynii urida modobeledkel deere kolkoozuudiin doogovor gyicedkekiin kedelmerilze baisan ba kedelmeriingee kelesiigi ceke modobeledkeliin pyynktenyydees tooson abça baigaa kolkoozçonuudigi kolkoozun olzo kubaarida oruulalcaka ygei.

2. Modobeledkel deere kedel merilze baisan ba modobeledkeliin emkinyydiin ceke kedel meriingee kelesigi toocozo abadag ygei kolkoozçondo, tedeni tuskai noormoo gyicedke senii josoor azalta eder biçeezeer kolkoziin olzo kubaarida oruulcaka baina.

3. Enyynees koinogşodoo modobeledkeliin kedelmerilze jabasan kolkoozçonii kelesenii teleberiin erkilkedee SSRK iin Arkomsoveediin ene onii nojaab ri 19-nii togtooliin 3-daki proograafiigi beki ketelberi bolgon ke regleke.

4. Suuriin gyickomuud ba Soveeduudiin togtooloor kar guin kedelmerida, çirelgede ba biçe kedelmerinyydte ulasiin emnee azalin ujalgiigi gyiced kekiin josoor kabaaduulagdasan tusagaar kolkoozçondo azalta eder tooloko biçegdyyde kabaa ba tus kedelmerinyydte kabaa duuluka kolkoozçondo kelesigi tuskai emkiin zygees telegdeke asaniigi suurin nam—soveediin ba gazariin emki zurgaan guudta oilguulka.